

Sygn. akt I C 53/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 07 grudnia 2021 r.

Sąd Rejonowy w Giżycku I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Janusz Supiński

Protokolant: Katarzyna Kucharska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 18.11.2021 r.

sprawy z powództwa (...) w Z.

przeciwko K. C.

o zapłatę

I. Zasądza od pozwanego K. C. na rzecz powoda (...) w Z. kwotę 1.406,66 (jeden tysiąc czterysta sześć 66/100) złotych z umownymi odsetkami w wysokości maksymalnych odsetek za opóźnienie:

- a) od kwoty 43,68 zł od dnia 13.02.2020r. do dnia zapłaty
- b) od kwoty 83,33 zł od dnia 13.03.2020r. do dnia zapłaty
- c) od kwoty 83,33 zł od dnia 13.04.2020r. do dnia zapłaty
- d) od kwoty 83,33 zł od dnia 13.05.2020r. do dnia zapłaty
- e) od kwoty 83,33 zł od dnia 13.06.2020r. do dnia zapłaty
- f) od kwoty 83,33 zł od dnia 13.07.2020r. do dnia zapłaty
- g) od kwoty 83,33 zł od dnia 13.08.2020r. do dnia zapłaty
- h) od kwoty 83,33 zł od dnia 13.09.2020r. do dnia zapłaty
- i) od kwoty 83,33 zł od dnia 13.10.2020r. do dnia zapłaty
- j) od kwoty 83,33 zł od dnia 13.11.2020r. do dnia zapłaty
- k) od kwoty 83,33 zł od dnia 13.12.2020r. do dnia zapłaty
- l) od kwoty 83,33 zł od dnia 13.01.2021r. do dnia zapłaty
- m) od kwoty 83,33 zł od dnia 13.02.2021r. do dnia zapłaty
- n) od kwoty 83,33 zł od dnia 13.03.2021r. do dnia zapłaty
- o) od kwoty 83,33 zł od dnia 13.04.2021r. do dnia zapłaty
- p) od kwoty 83,33 zł od dnia 13.05.2021r. do dnia zapłaty

q) od kwoty 83,41 zł od dnia 13.06.2021r. do dnia zapłaty

II. W pozostałym zakresie powództwo oddała.

III. Zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 222,24 zł tytułem zwrotu kosztów procesu z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

Sygn. akt. I C 53/21

UZASADNIENIE

Powód (...) w Z. domagał się zasądzenia na jego rzecz od pozwanego K. C. kwoty 2.511,28 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od kwoty 1.377,04 zł od dnia 09.06.2020r. i kosztami postępowania. W uzasadnieniu podniósł, iż w dniu 12.06.2019 r. pozwany zawarł z (...) Sp. z o.o. w W. umowę pożyczki, której pozwany nie spłacał. Wobec braku spłat wierzyciel wypowiedział umowę pożyczki, a roszczenie stało się wymagalne w dniu 08.06.2020r. Na mocy Ramowej Umowy Zakupu Wierzytelności z dnia 21.06.2019r. oraz aktu cesji z dnia 28.05.2020r. wierzytelność dochodzona pozwem przeszła na powoda.

Pozwany K. C. nie uznał powództwa i wniósł o jego oddalenie w całości. W uzasadnieniu potwierdził wprawdzie zawarcie umowy pożyczki, ale jednocześnie wskazał, że pożyczka ta została praktycznie spłacona, sama umowa pożyczki zawiera postanowienia sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco narusza interes ekonomiczny pozwanego, a powód nie posiada legitymacji procesowej czynnej. Nadto pozwany wskazał, że umowa pożyczki nie została skutecznie wypowiedziana, bowiem pożyczkodawca nie doręczył wypowiedzenia stronie pozwanej.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 12.06.2019 r. pozwany K. C. zawarł z (...) Sp. z o.o. w W. umowę pożyczki ratalnej nr (...). Na jej podstawie wierzyciel pierwotny pożyczył pozwanemu kwotę 2.000,00 zł. W umowie strony określiły wysokość prowizji przygotowawczej należnej pożyczkodawcy (499,02 zł), wysokość prowizji administracyjnej (1.201,44 zł) oraz łączną kwotę odsetek (215,08 zł). Nadto strony określiły zasady spłaty pożyczki tj. 24 raty po 163,19 zł każda i termin ostatecznej spłaty na 12.06.2021r.

W dniu 25.05.2020r. zostało sporządzone pismo „Wypowiedzenie umowy pożyczki”, zaadresowane do pozwanego, a podpisane przez (...) Sp. z o.o. w W. L. G., zawierające oświadczenie pożyczkodawcy o wypowiedzeniu umowy pożyczki w związku z wystąpieniem zaległości w spłacie pożyczki.

dowód: umowa k. 7-20

pismo k 26

W dniu 21.06.2019 r. (...) Sp. z o.o. w W. zawarł z powodem (...) w Z. ramową umowę zakupu wierzytelności, określającą zasady nabywania przez powoda wierzytelności przysługujących wierzycielowi pierwotnemu. W wykonaniu tej umowy w dniu 28.05.2020r. (...) Sp. z o.o. w W. mocą aktu cesji nr (...) dokonał cesji na rzecz powoda szeregu wierzytelności, w tym również wierzytelności przysługującej względem pozwanego K. C..

dowód: umowa k.30-36

akt cesji k 28-29

Pozwany spłacił pożyczkę w łącznej kwocie 1.308,34 zł, w tym kwotę 622,96 zł kapitału pożyczki.

dowód: zestawienie k 72

Sąd zważył, co następuje:

Sąd poczynił powyższe ustalenia faktyczne sprawy na podstawie dowodów z dokumentów. Mając na uwadze, iż przedstawione przez strony dokumenty nie budzą wątpliwości co do ich treści oraz autentyczności, Sąd uznał, że mogą stanowić podstawę rozważań oraz następnie orzeczenia.

Dokonując owych rozważań trzeba w pierwszej kolejności zwrócić uwagę na to, że pozwany nie kwestionował ani istnienia samej umowy pożyczki, ani braku regularnych spłat swojego zadłużenia, poprzestając na stwierdzeniu, że w sumie dokonał spłaty praktycznie całej kwoty pożyczki. W tej sytuacji należało przyjąć za prawdziwe twierdzenie powoda dotyczące tak zawarcia samej umowy pożyczki, jak i wysokości spłat dokonanych przez pozwanego (vide k 72).

Przechodząc do kwestii bardziej spornych dostrzec należało zarzuty pozwanego co do legitymacji czynnej powoda w niniejszej sprawie, istnienia w umowie pożyczki klauzul niedozwolonych oraz braku skutecznego wypowiedzenia umowy pożyczki przez pożyczkodawcę pierwotnego.

Rozpoczynając rozważania od kwestii legitymacji powoda stwierdzić należało, iż w aktach sprawy znajduje się zarówno odpis umowy ramowej łączącej powoda z pożyczkodawcą pierwotnym, jak i akt cesji wierzytelności, będący wypełnieniem w/w umowy ramowej. Co istotne – akt cesji zawiera załącznik w postaci wykazu wierzytelności objętych owym aktem. Z przyczyn oczywistych wykaz ten w wersji znajdującej się w aktach sprawy został ograniczony do wyciągu zawierającego jedynie dane osobiste pozwanego oraz dane identyfikacyjne umowy pożyczki pozwanego. Oczywiście tego ograniczenia wynika po pierwsze z faktu tworzenia wykazów w formie elektronicznej i po drugie – z unormowań dotyczących ochrony danych osobowych. Nie pozbawia to jednak w żaden sposób charakteru owego wykazu i – co ważniejsze – przymiotu wiarygodności całego wykazu. W takiej sytuacji Sąd mógł oprzeć się na wspomnianych dokumentach i uznać, iż rzeczywiście strona powodowa nabyła w drodze cesji wierzytelność pożyczkodawcy pierwotnego wobec pozwanego, wynikającą ze spornej umowy pożyczki. Tym samym Sąd uznał, że powód posiada pełną legitymację do dochodzenia od pozwanego wszelkich roszczeń związanych z ową pożyczką.

Jedynie na marginesie dodać należy, że zgodnie z dyspozycją art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Z kolei art. 509 § 1 kc uprawnia wierzyciela do przeniesienia wierzytelności bez zgody dłużnika na osobę trzecią.

Przechodząc do drugiej kwestii spornej w niniejszym sporze wskazać trzeba, że z uwagi na charakter umowy pożyczki tj. występowanie po jednej strony profesjonalnego pożyczkodawcy, zaś po drugiej – konsumenta, umowa ta powinna być zgodna z przepisami ustawy z dnia 12.05.2011r. o kredycie konsumenckim (t.j.Dz.U. z 2019 poz. 1083), a w szczególności z jej art. 36a. Instytucje udzielające kredytów konsumenckich mają bowiem pełne prawo do pobierania opłat za swoje czynności, związane z owymi kredytami. Oczywiście jest, że wysokość tychże opłat i prowizji podlega reglamentowaniu i nie może być nadmierna, wygórowana etc. Temu właśnie służy art. 36a omawianej ustawy. Skoro jednak Ustawodawca określił w tymże przepisie wzór, wedle którego oblicza się maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu konsumenckiego, to z całą mocą należy stwierdzić, że zapisów umów o kredyt konsumencki, określających owe opłaty i prowizje na poziomie nie przekraczającym normy ustalonej przez Ustawodawcę nie można co do zasady uznać za klauzule niedozwolone czyli nieważne. Odwrotnie należy traktować zapisy umowy, przekraczające limity kosztów pozaodsetkowych – w takim przypadku zapisy umowy są nieważne. Sąd – co oczywiste w świetle orzecznictwa tak (...) jak i polskiego – zobligowany jest do badania z urzędu, czy omawiane klauzule zgodne są z przepisami ustawy o kredycie konsumenckim, czy nie stanowią zapisów umownych abuzywnych w rozumieniu art. 385¹ § 1 kc, czy zostały umieszczone w umowie za wiedzą i zgodą pożyczkobiorców etc. i Sąd z tego obowiązku w niniejszej sprawie wywiązał się. Otóż Sąd dokonał sprawdzenia warunków umowy pożyczki łączącej pozwanego z pożyczkodawcą pierwotnym i ustalił, że pozaodsetkowe koszty pożyczki przekroczyły normę, wynikającą z art. 36a cyt. ustawy. W takiej sytuacji Sąd dostrzegł, że umowa przewidywała dwie opłaty tj. przygotowawczą, a zatem pierwotną opłatę za przygotowanie pożyczkodawcy do zawarcia umowy oraz administracyjną czyli następczą. Opłata administracyjna przy tym nie została w samej umowie dookreślona w sposób nie budzący wątpliwości co do

charakteru i przeznaczenia. Zgodnie bowiem z § 1 pkt 16 umowy pożyczki opłata administracyjna to pozaodsetkowy koszt pożyczki, który pożyczkobiorca był obowiązany uiścić pożyczkodawcy tytułem obsługi umowy pożyczki. Brak jest jednak dookreślenia jaki to koszt obsługi miałyby pokrywać owa opłata. Biorąc pod uwagę fakt, że łączne koszty pozaodsetkowe przekroczyły limit ustawowy, a – w ocenie Sądu – brak jest możliwości modyfikacji postanowień umownych w sposób dowolny, należało uznać opłatę administracyjną za klauzulę niedozwoloną w umowie i tym samym nieważną w całości.

W efekcie należało ustalić całkowitą kwotę do zapłaty przez konsumenta na kwotę 2.715,00 zł, na którą to sumę złożyły się składniki: 2.000 zł kapitału pożyczki, 499,92 zł opłaty przygotowawczej oraz 215,08 zł odsetek umownych. Skoro przy tym pozwany dokonał spłaty pożyczki w łącznej wysokości 1.308,34 zł to do zapłaty pozostała kwota 1.406,66 zł i taką też sumę Sąd, na podstawie wskazanego wyżej art. 720 § 1 kc, zasądził w pkt I wyroku.

Wracając do rozważań i pochylając się nad trzecią z kwestii spornych, podniesioną przez stronę pozwaną tj. skutecznością wypowiedzenia umowy pożyczki przez pożyczkodawcę pierwotnego, a to w kontekście braku dowodu doręczenia pozwanemu tegoż wypowiedzenia, stwierdzić należy, iż rzeczywiście strona powodowa nie zaoferowała w toku procesu dowodu doręczenia tego pisma pozwanemu. Sąd jednakowoż dostrzegł ponadto, że wspomniane pismo zawierające wypowiedzenie umowy pożyczki zostało podpisane przez osobę, co do której powód nie wykazał, by była uprawnioną do składania takich oświadczeń w imieniu pożyczkodawcy pierwotnego. Zauważyć bowiem należy, że wypowiedzenie umowy jest niewątpliwie oświadczeniem osoby prawnej, w imieniu której działać skutecznie mogą jedynie osoby wyszczególnione w KRS lub legitymujące się stosownym pełnomocnictwem, udzielonym właśnie przez osoby wyszczególnione w KRS. Jest to tym bardziej istotne, że takie oświadczenia składane są poza siedzibą firmy. W aktach sprawy jednak daremnie szukać jakiegokolwiek upoważnienia udzielonego pani L. G. do wypowiadania umów pożyczek – jedyne upoważnienie dla w/w pani L. G. znajduje się na k 35 i obejmuje zupełnie inny zakres uprawnień. W takiej zaś sytuacji zarzut strony pozwanej co do braku skuteczności wypowiedzenia umowy pożyczki należało uznać za całkowicie uzasadniony. Tym samym Sąd stwierdził, że sporna umowa pożyczki nie została skutecznie wypowiedziana do końca jej obowiązywania tj. do czerwca 2021 roku. Oczywiście jest, że w chwili obecnej cała niespłacona kwota stała się wymagalna, ale dla treści wyroku istotnym jest, że terminy wymagalności poszczególnych kwot należy określać z uwzględnieniem terminów spłaty poszczególnych rat, a te były wyszczególnione w harmonogramie spłaty (k 15). Stąd też Sąd dokonał przeliczenia owego harmonogramu z uwzględnieniem faktu dokonania przez pozwanego spłaty kapitału w ramach 7 pełnych rat po 83,33 zł każda i częściowo ósmej raty do wysokości 39,65 zł tj. w łącznej wysokości 622,96 zł, obliczeniem kwoty kapitału pozostałej do spłaty (1.377,04 zł) i wreszcie uwzględnieniem liczby rat pozostałych do spłaty (16 pełnych i jedna uzupełniająca, zgodnie z harmonogramem). Dodając do tego terminy wymagalności poszczególnych rat, wynikające z harmonogramu oraz wysokość odsetek umownych co wynika wprost z treści umowy, Sąd mógł dokonać ostatecznego sformułowania treści pkt I wyroku.

Mając na uwadze treść pkt I wyroku i odnosząc ją do zakresu rszczeń strony powodowej, zawartych w pozwie, Sąd dookreślił też pkt II wyroku.

O kosztach Sąd orzekł po myśli art. 100 kpc, mając na uwadze, że strona powodowa wygrała proces w 56,01 %, a przegrała – w 43,99 %. Na koszty procesu strony powodowej składają się w niniejszej sprawie opłata sądowa (200 zł), wynagrodzenie pełnomocnika powoda (900 zł) i opłata skarbową od pełnomocnictwa (17 zł). Z kolei koszty procesu pozwanego to wynagrodzenie pełnomocnika powoda (900 zł) i opłata skarbową od pełnomocnictwa (17 zł). Matematyka doprowadziła do ustalenia treści pkt III wyroku.